

Brüssel, 22. märts 2019
(OR. en, de, cs)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0082(COD)

7607/19
ADD 1 REV 1

CODEC 693
AGRI 154
AGRILEG 60

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Põllumajanduse erikomitee / nõukogu

Teema: Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (esimene lugemine)

- Seadusandliku akti vastuvõtmine
- Avaldused

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutavad, et põllumajandus- ja toiduaineteturgude läbipaistvus on hästitoimiva põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela oluline element, et ettevõtjad ja riigiasutused saaksid teha teadlikumaid valikuid ning ettevõtjatel oleks lihtsam aru saada turu arengutest. Komisjoni julgustatakse jätkama käimasolevat tööd turu läbipaistvuse suurendamiseks ELi tasandil. See võib hõlmata töö tõhustamist ELi turuvaatlusrühmade osas ning põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas hinnakujundusmehhanismide analüüsiks vajalike statistiliste andmete paremat kogumist.

Taani avaldus

Taani toetab kompromissi, mis on saavutatud direktiivi suhtes, milles käsitletakse toiduainete tarneahelas esinevaid ebaausaid kaubandustavasid, pidades silmas järgmisi kaalutlusi.

Esiteks tunnistas Taani toiduainete tarneahelas põllumajandustootjate positsiooni tugevdamise tähtsust. Taanis on see tagatud peamiselt põllumajandustootjate ühistutesse organiseerumise kõrge tasemega. Seepärast on Taani püüdnud läbirääkimiste jooksul tagada, et direktiiv oleks ühistumudeliga kooskõlas. Taani on seisukohal, et lõplik kompromiss kaitseb ühistumudelit, kuna selles käsitletakse ühistute eripärasid seoses maksetähtaegade ja kirjalike lepingutega.

Teiseks on Taani seoses direktiivi kohaldamisalaga pidevalt toetanud komisjoni ettepanekut kaitsta väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid, kuna see vastab täpselt direktiivi õiguslikule alusele aluslepingus ja eesmärgile tagada põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa rahuldav elatustase.

Kolmandaks on väga oluline, et võitlus ebaausate kaubandustavade vastu ei seaks ohtu siseturu head toimimist ega põllumajanduspoliitika jätkuvat orienteeritust turule. Seepärast rõhutab Taani, kui tähtis on tagada, et direktiivist kaugemale ulatuvates riiklikes normides peetaks kinni siseturu eeskirjadest.

Saksamaa ja Luksemburgi ühisavaldus

Saksamaa ja Luksemburg osutavad, et artikli 5 lõike 1 teine lause ei anna õiguskaitseasutustele pädevust teises liikmesriigis sekkumiseks.

Tšehhi Vabariigi avaldus

Osana oma konstruktiivsest lähenemisviisist toetab Tšehhi Vabariik direktiivi ettepaneku, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid, kompromissteksti sõnastust. **Siiski on Tšehhi Vabariik jätkuvalt seisukohal, et ettepaneku üheks nõrkuseks on direktiivi kohaldamisala põhinemine nn dünaamilisel mudelil**, nagu on sõnastatud direktiivi eelnõu artikli 1 lõikes 2.

Tšehhi Vabariigi arvates ei ole direktiivi kavandatud kohaldamisala Euroopa Liidu ühtse turu paremaks toimimiseks mõistlik lahendus. Esitatud ettepanekus ei tegelda muu hulgas ei majandustegevuse laiendamise, territoriaalsuse küsimuse ega ettevõtjate vastastikuste suhete või partnerlusega. Sellise ettepaneku jõustamise seisukohast ei saa tagada ei lihtsustamise ega halduskoormuse vähendamise põhimõtte järgimist.

Doominoefekti omavad ebaausad kaubandustavad toiduainete tarneahelas jäävad ebaausaks sõltumata asjaomase ettevõtja suuruselt. Neil on negatiivne mõju tööhõivele, nad toovad kaasa konkurentsivõime languse ning investeringute ja innovatsiooni vähenemise.

Tšehhi Vabariik on seisukohal, et miski ei takista direktiivi ettepaneku laiendamist kõikidele ostjatele. Direktiiv võiks kaitsta ka kõiki tarnijaid, ilma et õiguslikku alust (ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2) muudetakse. Euroopa Kohus on sedastanud, et Euroopa Liidu toimimise lepingus ei määratleta, millist üksuse tüüpi saab reguleerida aluslepingu ÜPP sätete kohaselt. Tegelikult rikutaks muude ettevõtjate kui VKEde automaatse väljajätmisega diskrimineerimise keeldu, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 40 lõikes 2, milles keelatakse sarnases olukorras olevate tootjate erinev kohtlemine.

Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika kinnitab samuti, et põllumajandustootjate rahuldava elatustaseme tagamiseks loodud konkreetsed põllumajandusmeetmed, nagu kõnealune direktiivi ettepanek, võivad reguleerida ka muude ettevõtjate kui VKEde tegevust (23. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-535/03 Unitymark ja North Sea Fishermen's Organisation, 13. novembri 1990. aasta otsus kohtuasjas C-331/88 Fedesa jt). Seega tagaks kohaldamisala laiendamine suurarnijatele, et prioriteediks jääb kõikide põllumajandustootjate kaitsmine.

Ebaausad kaubandustavad on ebaausad sõltumata tarnija või ostja suurusest. Kestliku ja hästi toimiva toiduainete tarneahela huvides peaks direktiiv kaitsma kõiki tarnijaid kõikide ostjate vastu, sõltumata nende käibe suurusest. Ainul nii saab EL tagada õiglase toiduainete tarneahela nii tarnijate kui ka ostjate jaoks. Seetõttu palub Tšehhi Vabariik, et Euroopa Komisjon jälgiks direktiivi eelnõu toimimist praktikas ning teeks sobival võimalusel ettepaneku laiendada direktiivi kohaldamisala asjakohasel juhul kõikidele osalistele.
